

PROTOKÓŁ NR III / 2002

zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

z dnia 23 grudnia 2002 roku

Przed rozpoczęciem obrad Sejmiku grupa harcerzy Związku Harcerstwa Polskiego naszego województwa przekazała Betlejemskie Świeatko Pokoju wraz z życzeniami Świątecznymi i Nowo Rocznymi.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński podziękował harcerzom za Świeatko Pokoju i za życzenia w imieniu Sejmiku i wszystkich obecnych na sesji Sejmiku. Podkreślił, iż przekazane Świeatko Pokoju jest symbolem szczególnym wręczonym w przededniu Wigilii – Święta Bożego Narodzenia dla wszystkich Polaków. Życzył harcerzom i ich najbliższym oraz mieszkańcom województwa wszystkiego najlepszego na Święta i na Nowy Rok.

Następnie przystąpił do realizacji obrad Sejmiku.

Do punktu 1.

Obrady III zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego otworzył Pan Zbigniew Faliński, Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego, który powitał radnych Sejmiku, parlamentarzystów województwa lubuskiego : Panią Jolantę Danielak – wicemarszałka Senatu RP, Pana Zbyszko Piwońskiego – senatora, Pana Andrzeja Brachmańskiego – posła na Sejm RP, Pana Alfreda Owoca – posła na Sejm RP, Marszałka Województwa Lubuskiego Pana Andrzeja Bocheńskiego, Wicemarszałków oraz Członków Zarządu. Serdecznie powitał przedstawicieli administracji zespolonej i niezespolonej, przedstawicieli władz samorządowych z gmin i powiatów województwa lubuskiego, przedstawicieli instytucji i zakładów pracy, przedstawicieli partii politycznych i organizacji

społecznych, przedstawicieli prasy, radia i telewizji oraz wszystkich przybyłych na obrady sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński stwierdził, iż zgodnie z listą obecności – na stan 29 radnych, obecnych jest na sesji Sejmiku 29 radnych, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał.

Lista obecności radnych Sejmiku stanowi zał. Nr 1 do protokołu.

Lista obecności osób zaproszonych stanowi zał. Nr 2 do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Sejmiku poinformował, że protokoły z obrad I i II sesji Sejmiku są wyłożone przy stoliku pracowników Biura Sejmiku i zawsze dostępne w Biurze na siedem dni przed sesją Sejmiku.

Do punktu 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji.

Przewodniczący Sejmiku poinformował, że radni otrzymali projekt porządku obrad wraz z zaproszeniem. Po wysłaniu zaproszeń do radnych – wpłynęły od Zarządu Województwa projekty uchwał Sejmiku z prośbą o włączenie ich do porządku obrad najbliższej sesji Sejmiku w sprawach:

- dokonania zmian budżetu województwa lubuskiego na 2002 r. – druk nr 19 wersja I, II i III,
- wyboru przedstawicieli do składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego ZOZ „Medkol” w Zielonej Górze – druk nr 18,
- dofinansowania projektu celowego pt. „Lubuska Regionalna Strategia Innowacji” – druk nr 20 a

oraz

- informacja Zarządu Województwa o podejmowanych działaniach w celu niedopuszczenia do planowanych przez PKP zawiesznień kolejowych przewozów regionalnych.

Wymienione wyżej projekty zostały radnym dodatkowo doręczone pocztą a niektóre z nich w dniu dzisiejszym przed rozpoczęciem obrad sesji Sejmiku i uaktualnione wersje projektu uchwały szczególnie dot. zmian budżetu, jak również Lubuskiej Regionalnej Strategii Innowacji – druk nr 20 a.

Zaproponował, by porządek obrad dzisiejszej sesji rozszerzyć o te projekty.

Zapytał, czy są uwagi? Uwag nie było.

W związku z tym zaproponował, aby zgłoszone wyżej projekty uchwał: druk nr 19 rozpatrzyć w punkcie 10, druk nr 18 w punkcie 9, druk nr 20 w pkt. 11, a pozostałe punkty porządku obrad otrzymają kolejne numery.

Zapytał, czy są inne uwagi do porządku obrad? Uwag nie było.

Przewodniczący Sejmiku – poddał projekt porządku obrad pod głosowanie.

W wyniku głosowania Sejmik przyjął porządek obrad jednogłośnie.

Porządek obrad stanowi załącznik Nr 3 do protokołu.

Do punktu 3.

Podjęcie uchwały w sprawie obsadzenia mandatu radnego województwa lubuskiego – druk nr 17.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poinformował, iż w związku z zrzeczeniem się mandatu radnego przez Pana Krzysztofa Romankiewicza uchwałą Nr II/13/2002 Sejmik stwierdził wygaśnięcie mandatu.

Na wakujący mandat w Sejmiku Województwa Lubuskiego w okręgu wyborczym nr 4 wstępuje Pan Zenon Bambrowicz – kandydat z tej samej listy nr 3 Koalicyjnego Komitetu Wyborczego SLD – UP, który w wyborach uzyskał kolejno największą liczbę głosów, nie utracił prawa wybieralności i wyraził zgodę na przyjęcie mandatu.

Przewodniczący Sejmiku odstąpił od odczytywania projektu uchwały i wyjaśnił, iż wszyscy radni zapoznali się z jego treścią. Zapytał, czy są uwagi? Radni uwag nie zgłosili.

W związku z tym powyższy projekt uchwały poddał pod głosowanie.

W wyniku głosowania **Sejmik podjął uchwałę Nr III/ 15 /2002.**

Podjęta uchwała stanowi załącznik Nr 4.

Przewodniczący Sejmiku – poprosił wszystkich o powstanie a radnych Panów Karola Jersaka i Zenona Bambrowicza o złożenie ślubowania.

O przeprowadzenie aktu ślubowania poprosił **Wiceprzewodniczącego Sejmiku Pana Kazimierza Pańtaka**, który odczytał treść roty ślubowania a radni Panowie Karol Jersak i Zenon Bambrowicz wypowiedzieli słowo „ślubuję.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński – podziękował Wiceprzewodniczącemu za przeprowadzenie aktu ślubowania a radnym złożył gratulacje.

Przewodniczący Sejmiku poinformował radnych, że o godz.14.30 będzie przerwa w obradach lub też będą zakończone obrady, ponieważ będziemy gościć szczególnie dostojnego gościa Jego Ekscelencję ks. Biskupa dr Adama Dyczkowskiego i posiedzenie Sejmiku w drugiej części miałoby charakter wigilijny. Obecność ks. Biskupa będzie dla szczególnym wyróżnieniem.

Do punktu 4.

Interpelacje i zapytania.

Radny Pan Jan Świrepo – podziękował Panu Marszałkowi za doręczoną informację nt. stanu finansowego służby zdrowia, szkoda jednak, że informacja ta dotyczy tylko szpitali będących w gestii Marszałka. Zgodnie z informacją zadłużenie tej części służby zdrowia wynosi 78 mln. zł, z tego w Szpitalu Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. – 56 mln. zł. Pan radny skierował pytanie - skąd wzięło się takie duże zadłużenie Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. i skąd wzięła się taka duża dysproporcja między wszystkimi innymi szpitalami?

Radny Pan Henryk Maciej Woźniak – w I –szej kadencji Sejmik podjął uchwałę o połączeniu 3-ech szpitali w Gorzowie Wlkp., dla których organem był samorząd województwa. Zdaniem Pana radnego upłynęło wystarczająco dużo czasu, by sprawa wróciła pod obrady posiedzenia plenarnego Sejmiku i Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych w postaci planu restrukturyzacji tych szpitali. Pan radny zwrócił się z prośbą o

dostarczenie materiałów, jeśli takowe są a jeśli nie to prosił o przyspieszenie prac. Uważa, że sprawy te nie mogą czekać, ponieważ jest wiele problemów, o których już wspominał Pan radny Świrepo. Zdaniem Pana radnego należałoby wyjść z intensywnym programem, który uporządkowałby sytuację w tym temacie.

Radny Pan Ireneusz Ganczar – wniósł interpelację dotyczącą sytuacji, jaka wytworzyła się w województwie i dotyczy rolników, którzy sprzedali swoje płody rolne i do dziś nie otrzymali zapłaty. Dotyczy to kilku firm, które zalegają z wypłatą dla rolników na kwotę ok. 1 mln. zł. Sytuacja rolników staje się obecnie dramatyczna, gdyż zalegają oni z podatkiem i innymi opłatami na rzecz innych instytucji (elektrownia, ZUS itp.). Wspomniane firmy zostały postawione w stan likwidacji, bądź upadłości a roszczenia rolników są realizowane na końcu. Pan radny zwrócił się z prośbą, aby Pan Marszałek i jego urzędnicy zajęli się tą sprawą, aby rolnicy otrzymali jakąś pomoc. Pan radny uważa, że należałoby się zastanowić nad zmianą prawa upadłościowego, gdzie rolnicy powinni być jednak w swoich roszczeniach rozpatrywani jako jedni z pierwszych grup.

Radny Pan Cezary Symonowicz - mając na uwadze wyjątkowo zły stan techniczny znacznej części dróg publicznych w naszym województwie zarówno tych nowo wybudowanych jak i tych przebudowywanych wniósł o podjęcie stosownych działań profilaktycznych. Niepokojące są deformacje tychże dróg krajowych, wojewódzkich jako nierówności, przełomy, spękania, niewłaściwa konfiguracja oraz w mniejszym stopniu nieodpowiednie warunki ruchowe na poszczególnych trasach zarówno w zależności od klasy jak i od funkcji dróg. Brak jest płynności przebiegu, zła widoczność w planie. Dużo kolizji występuje z ruchem poprzecznym i mały stopień eliminacji ruchu powolnego. Przyczyną jest nieprzestrzeganie normatywu technicznego projektowania dróg samochodowych w szczególności na etapie już wykonawstwa robót ziemnych, podbudowy i nawierzchni przy niewłaściwym stosowaniu rozwiązań konstrukcyjnych. Niepokojąca staje się powszechność tego zjawiska, gdyż sytuacje te występują niemal w całym regionie. Uważa, że trzeba coś z tym zrobić, gdyż nakłady na utrzymanie i naprawę dróg stale rosną. Zaproponował, aby zagadnieniem tym zajęły się komisje Sejmiku, celem wypracowania pewnych kierunków poprawy, inspirując do tego jednostki zarówno zarządzające zasobem dróg jak i wykonawcze.

Radny Pan Jan Winiarz – poruszył sprawę planowania przez Niemcy prac związanych z rozpoczęciem inwestycji na pobieranie wody z Nysy Łużyckiej do zalania wyrobisk. Plany

zakładają przerzut wody z granicznej rzeki Nysy Łużyckiej do niemieckich wyrobisk w celu rekultywacji obszarów wyeksploatowanych przez kopalnie węgla brunatnego, położonych na pograniczu województwa lubuskiego. Zakłada się pobieranie wody przez wiele lat. Eksploatacja węgla brunatnego przez dziesiątki lat doprowadziła do deficytu wody, obniżenia się poziomu wód gruntowych po stronie niemieckiej, jak również po stronie polskiej. Pobór wody z rzeki grozi mieszkańcom gmin (Gubin, Lęknica, Przewóz) położonych wzdłuż rzeki brakiem wody pitnej w studniach, degradacją środowiska naturalnego, w tym obszarów leśnych, pól uprawnych i łąk. Brak jest uzgodnień i ustaleń, co do warunków ustalenia szkód, jakie wynikają z tego tytułu i gwarancji odszkodowania. Woda z Nysy Łużyckiej ma być pompowana do niemieckich wyrobisk bez naszej zgody? Pan radny prosi o udzielenie odpowiedzi na poruszoną sprawę.

Radny Pan Stanisław Stojanowski – Han – skierował następujące pytania pod adresem **Marszałka Województwa Lubuskiego** związane są z interpelacją radnego Pana Jana Winiarza:

- czy o postępowaniu przygotowawczym inwestycji w Niemczech był informowany samorząd województwa lubuskiego?,
- czy wiadomo już, jaki wpływ na środowisko po stronie polskiej będzie miała ta inwestycja i czy strona polska uzgodniła ze stroną niemiecką sposób finansowania przez stronę niemiecką odpowiednich działań niwelujących ewentualne negatywne skutki tego przedsięwzięcia?

Następnie skierował interpelację do **Przewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego** w sprawie apelu o pomoc, skierowanego do SWL przez Zarząd Związku Zawodowego „Zastal” z dnia 18.11.2002 r. Apel Związku Zawodowego o pomoc jest dramatyczny. W ostatnim zdaniu tego apelu związkowcy wyrażają pełnię nadziei, że ich apel nie pozostanie bez echa. **Pan radny kierując apel do Pana Przewodniczącego SWL zapytał, czy i jakie działania zamierza poczynić, aby nie zawieść związkowców?**

Do **Pana Marszałka Województwa Lubuskiego** skierował również interpelację w sprawie braku flagi na budynku Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze. Pan radny poinformował, że do grudnia ub. roku wisiała na budynku flaga narodowa – zapytał, czy są jakieś trudności techniczne lub inne, będące przeszkodą w tym, aby flaga ta wróciła na należne jej miejsce? Jeżeli nie ma przeszkód, to kiedy można spodziewać się jej powrotu?

Radny Pan Stanisław Stolarczyk – nawiązując do interpelacji radnego Pana Jana Winiarza w sprawie pobierania wody z rzeki Nysa Łużycka w celu wypełnienia po kopalnianych wyrobisk na terenie Saksonii (Niemcy). Na terenie po wyrobiskach kopalnianych z krajobrazem księżycowym powstanie park krajobrazowy z piękną florą i fauną. Na ten cel potrzebne jest szacunkowo parę milionów metrów sześciennych wody. W tej chwili deficyt wody jest obu stronach rzeki. Pompowanie wody z Nysy ma się rozpocząć w 2004 r. i ma trwać od 4 do 9 lat. Dlaczego samorządy przyległe do rzeki nie są odpowiednio informowane o stanie prawnym przedsięwzięcia. Samorządy są odpowiedzialne za gospodarkę wodną na swoich terenach, ponieważ muszą zaopatrzyć ludność w wodę pitną. Dlaczego nie są uwzględniane protesty w/w samorządów? Czy prowadzony będzie monitoring po rozpoczęciu poboru wody? W jaki sposób i czy będzie to miało wpływ na poziom wód gruntowych po stronie polskiej? Czy w wyniku obniżenia poziomu wód nie zaginie roślinność na tych terenach? Czy na dzień dzisiejszy opracowana jest inwentaryzacja na terenach przyległych do Nysy Łużyckiej? Prosił o merytoryczne ustosunkowanie się do tego problemu.

Przewodniczący Sejmiku – zapytał, czy jeszcze ktoś z radnych chciałby zabrać głos?

Zgłoszeń do zabrania głosu nie było.

Poinformował, że odpowiedzi na interpelacje zostaną udzielone w końcowej części obrad sesji Sejmiku, bądź na piśmie.

Interpelacje stanowią załącznik Nr 5.

Do punktu 5.

Projekt budżetu województwa lubuskiego na 2003 rok.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński – poprosił o zabranie głosu w tej sprawie **Skarbnika Województwa Lubuskiego, Pana Jana Suchowackiego**, który poinformował, że radni Sejmiku zadecydują lub ściśle określą główne kierunki realizacji zadań wojewódzkich na najbliższe lata. Z tych względów projekt budżetu jest dokumentem programowym i określa z jednej strony poziom dochodów a z drugiej kierunki ich wydatkowania. Źródła dochodów określają przepisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, niestety od 3-ech lat niedostosowany do zadań tych jednostek. Niezależnie od uwarunkowań prawnych ich wielkość zależy od ogólnego poziomu gospodarki i tempa jej rozwoju. Wydatki natomiast

wyznaczają dwie funkcje celu: pierwsza to sprawne funkcjonowanie administracji samorządu województwa i wojewódzkich jednostek organizacyjnych a druga – to finansowanie i współfinansowanie zadań związanych z rozwojem gospodarczym i społecznym województwa. Te nadrzędne cele weryfikowane są przez poziom dochodów, którymi może dysponować województwo. Projekt budżetu po stronie dochodów składa się z należnych udziałów w podatkach od osób prawnych i osób fizycznych, subwencji ogólnej części drogowej, oświatowej i wyrównawczej, dotacji z budżetu państwa oraz pozabudżetowych źródeł. Ich wysokość za wyjątkiem udziału podatku od osób prawnych i pozostałych poza budżetowych źródeł wyznacza Ministerstwo Finansów w oparciu o algorytmy określone we wspomnianej ustawie. Wyliczone w taki sposób dochody dla województwa na 2003 r. wyniosą kwotę 123.982 tys. zł, natomiast wydatki zaplanowane zostały na poziomie 139.123 tys. zł. Jest to budżet niezrównoważony, zamykający się deficytem budżetowym w wysokości 15.140 tys. zł. Na tym etapie planowania jest to kwota graniczna, która nie może być przekroczona, zbliżyła się bowiem do dopuszczalnej granicy obciążenia dochodów długiem w danym roku budżetowym. W strukturze dochodów nadal dominującą pozycją zajmują dotacje z budżetu państwa – stanowią one 30,9 % oraz subwencje, które stanowią 57,3 %. Dochody własne tj. udziały w podatkach stanowią 8,9 % a z usług i ze sprzedaży mienia 1,4 %. Pozostałe źródła stanowią 1,5 %, w tym środki pomocowe z Unii Europejskiej 1,4 % a funduszy celowych 0,1 %. W porównaniu do poprzednich okresów nie zaszły w tej strukturze istotne dla budżetu zmiany. Wynikają jednak z tego pewne konsekwencje, polegające na ograniczeniu swobody w kształtowaniu pożądanego struktury wydatków określonych w programowych dokumentach takich jak: strategia rozwoju województwa, kontrakt wojewódzki czy też bieżące programy operacyjne. Jeżeli uznać, że miarą budżetu kreatywnego jest odpowiednio wysoki udział wydatków inwestycyjnych w ogólnej sumie wydatków, to takie miano mu można przypisać. Po raz pierwszy bowiem na przestrzeni ostatnich 4-ech lat w budżecie województwa na poziomie planowania na wydatki inwestycyjne przeznaczono 18,7 % budżetu. W latach 1999-2001 nie przekraczały one 7 % a w roku 2002 – 13 %. Wykonanie faktyczne oscylowało w granicach od 29 % w roku 1999 do 31 % w roku 2002. Jednakże różnica między planowanymi a faktycznie zrealizowanymi dochodami nie wynikała z błędnego planowania z obowiązującego systemu tworzenia dochodów w jednostkach samorządu terytorialnego. Jak wynika z analizy sprawozdań z realizacji budżetu w latach 1999-2002 na planowaną kwotę dochodów 415 mln., wykonano 600 mln. W minionym 4-leciu były one średnio wyższe od planowanych o 44 %. Cała prawie nadwyżka skierowana została na inwestycje drogowe, wodno-melioracyjne, ochronę zdrowia

i w mniejszym odsetku w pozostałych działach gospodarki. Chodź zakres obszaru, na które można się ubiegać o dodatkowe środki uległ zawężeniu, gdyż wypadły takie źródła finansowania jak środki na odbudowę zniszczonych przez powódź w 1997 r. urządzeń wodno-melioracyjnych to i w 2003r. wskaźnik wykonania planowanych dochodów i wydatków inwestycyjnych będzie wyższy od zakładanego w projekcie. Na tle przedstawionych wskaźników analizy struktury dochodów wśród których ponad 30 % jest z góry określona, co do kierunków ich wydatkowania, a ponad 50 % zawiera takie wskazania fakultatywne trudno jest dokonać takiej alokacji, która by w pełni zabezpieczała realizację założonych województwu ustawami zadań bieżących, do których zaliczają się: funkcjonowanie wojewódzkiej administracji publicznej oraz wojewódzkich jednostek organizacyjnych. W 2002 r. Na działalność statutową wymienionych jednostek i instytucji przeznaczono ponad 40 mln. zł. Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania tj. wielkość środków finansowych i potrzeby Zarząd Województwa zdecydował się już na etapie opracowania projektu budżetu o kontynuowaniu dotychczasowej polityki stabilizacji funkcjonowania instytucji wojewódzkich poprzez zapewnienie możliwości realizacji zadań wszystkim jednostkom i instytucjom samorządowym realnie na poziomie 2002 r. Gwarancją tych założeń są planowane dochody, zwłaszcza dochody własne. W projekcie budżetu szacunki oparto na realnych możliwościach a nie na potencjalnych potrzebach. I tak dochody z udziałów podatku od osób fizycznych przyjęto na poziomie roku ubiegłego, skorygowane o przewidywany wskaźnik wzrostu pkb. Dochody z odpłatnego zbycia mienia określono kierując się wiedzą o dzisiejszym stanie podaży i popytu natomiast z pozostałych źródeł oszacowane zostały w wysokości spodziewanych opłat, wynikających z określonych ustaw, bądź zawartych umów. Dochody z operacji finansowych oszacowano stosunkowo na niskim poziomie, gdyż stanowią one zaledwie 6 % przewidywanego wykonania roku 2002. Jest to jednak efekt malejącego oprocentowania lokat bankowych, które na początku 2002 r. wynosiły ponad 17 % a obecnie oscylują w granicach 5-6 %. Należy się spodziewać, że ulegną jeszcze obniżeniu. Po stronie dochodów zaliczanych do tzw. dyrektywnych, których wysokość określa Minister Finansów obserwuje się stabilizację na poziomie nominalnym, realnie są niższe mimo, że co rocznie poszerza się zakres zadań do wykonania. Samorząd województwa realizuje zarówno ustawowe zadania własne, jak i zadania rządowe zlecone ustawami oraz na podstawie porozumień z administracjami rządową i samorządowymi. Na te zadania przewiduje się wydatkować 139.123 tys. zł. Zadania rządowe realizowane są w ramach otrzymanych z budżetu państwa dotacji natomiast zadania własne z dochodów województwa. Wynikają one z zawartych umów i porozumień przekazanych województwu na

te cele środków przez zlecających. Jeśli chodzi o realizację zadań zleconych województwu to odnoszą się one głównie do 2-ch działów gospodarki : rolnictwa w zakresie melioracji i gospodarki wodnej oraz transportu drogowego w zakresie refundacji kosztów z tytułów urzędowych ulg w przewozach pasażerskich autobusowych. W projekcie budżetu podobnie jak w latach ubiegłych wydatki na inwestycje i utrzymanie urządzeń wodno-melioracyjnych ulegają dalszej redukcji. Przyznana na ten cel dotacja nominalnie w porównaniu do roku 2002 jest niższa o 4,1 %, natomiast realnie będzie niższa aż o 7,9 %. Jeszcze bardziej niekorzystnie przedstawia się sprawa zabezpieczenia środków na inwestycje, które nominalnie będą niższe niż w roku ubiegłym aż o 21 % a realnie o 23 %. Na wydatki związane z wykonywaniem funkcji właścicielskich przez Marszałka Województwa Lubuskiego na mienie Skarbu Państwa, które wynoszą w skali roku ok. 5 mln. zł. Właściciel, czyli rząd RP nie przeznaczy na to żadnych środków. Wydatki te podobnie jak w latach ubiegłych obciążają dochody własne budżetu województwa. Mimo, iż znana jest wszystkim trudna sytuacja budżetu państwa, to jednak nie można zaakceptować polityki prowadzącej do dekapitalizacji urządzeń wodno-melioracyjnych od których zależy bezpieczeństwo przeciwpowodziowe mieszkańców województwa oraz rozwój gospodarczy w obrębie obszarów zagrożonych powodzią. Dodaj, że w bieżącym 2002 r. województwo pozyskało dodatkowe środki na inwestycje melioracyjne głównie z funduszy celowych w kwocie 2 mln. zł. Podobne działania będą kontynuowane w przyszłości, zminimalizują one skutki ale nie rozwiążą narastających z każdym następnym rokiem coraz to większych problemów jeżeli nie zwiększy swojego zaangażowania właściciel. Na pasażerskie przewozy autobusowe przyznana dotacja również nie zabezpiecza w pełni potrzeb zgłoszonych przez przewoźników, ponieważ zadanie to znajduje się w pakiecie świadczeń społecznych państwa i można oczekiwać podobnie jak to było w latach ubiegłych wyrównania dotacji w ciągu roku budżetowego do wysokości faktycznych potrzeb. Na pozostałe zadania rządowe realizowane przez samorząd wojewódzki tj. na prowadzenie spraw geodezyjno-urzędzeniowych przyznana została dotacja, która pozwala na wykonanie najpilniejszych prac w 2003 r. Podstawową powinnością samorządu województwa jest dbałość o zapewnienie na odpowiednim poziomie rozwoju gospodarczego, dlatego w jego obszarze zadań własnych znalazły się wszystkie cele życia gospodarczego i społecznego, które ten wzrost stymulują. Z drugiej strony sama konstrukcja dochodów budżetu województwa, które kierunki działania są priorytetowymi a które priorytety należałoby wspierać. W projekcie budżetu podobnie jak w latach poprzednich utrzymany zostaje priorytet wydatków na drogownictwo. Na ten dział gospodarki przeznaczają się 55 % planowanej kwoty wydatków. W kwocie tej znajdują się również wydatki związane z

realizowaniem kosztów z tytułu ulgowych przewozów autobusowych ale nawet i po jej wyeliminowaniu ich udział choć spadnie do poziomu 43% to jednak nadal będzie najwyższy. We współczesnym świecie i polityce globalizacji gospodarki infrastruktura drogowa decydować będzie o tym, jak szybko nasze państwo a zatem nasze województwo zmniejszać będzie dystans pomiędzy nami a krajami, do których wkrótce dołączymy. Poziom środków przewidziany w projekcie budżetu na infrastrukturę drogową nie jest zadowalający. Województwo musi jednak zapewnić środki na realizację ważnych zadań w pozostałych działach gospodarki. Dokonanie właściwego wyboru jest b. trudne zwłaszcza w sytuacji, gdy środki są niewystarczające. Dlatego przyjęte w projekcie budżetu rozwiązania traktuje się jako optymalne, gdyż pozwalają one funkcjonować wszystkim instytucjom samorządowym w warunkach porównywalnych z okresami poprzednimi. Tak więc przewidziane wydatki na utrzymanie instytucji kultury zapewniają im warunki do realizacji zadań statutowych oraz na niezbędnym poziomie na realizację zadań inwestycyjnych. Wydatki na kulturę i sztukę oraz ochronę dziedzictwa narodowego pochłaniają prawie 11 % budżetu. Na oświatę i wychowanie przeznacza się 6,5 % budżetu. Mimo, że ich udział wzrósł w porównaniu do przewidywanego wykonania 2000r o 0,4 punkty procentowe to realnie wydatki na ten dział gospodarki będą niższe w roku 2003 o ok. 15 % niż wynosiły w 2002 r. Wynika to z przyjętego systemu wyliczenia subwencji oświatowej, ponieważ dane na podstawie których tę subwencję wyliczono zmieniły się, zwiększyła się liczba uczniów to również skorygowana być musi ostateczna kwota subwencji oświatowej w części ogólnej. Nastąpi to zgodnie z przepisami po ostatecznym określeniu wysokości dochodów województwa przez Ministerstwo Finansów. Spodziewane zwiększenie subwencji pozwoli na pełną realizację zadań oświatowo-edukacyjnych planowanych na 2003 r. W projekcie budżetu województwa nie uwzględniono natomiast wydatków na prowadzenie V Liceum Ogólnokształcącego w Zielonej Górze w ramach podpisanego z Urzędem Miejskim porozumienia. Zostaną one określone w uzgodnionym wcześniej trybie, zwykle następowało to po uchwaleniu budżetu przez Radę Miejską w Zielonej Górze. Na ochronę zdrowia przewidziano 3,7 % ogólnej kwoty planowanych wydatków budżetu województwa. Jest ona przeznaczona na utrzymanie Wojewódzkich Ośrodków Medycyny Pracy w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze oraz na zwalczanie narkomanii i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zadania te są finansowane z dochodów własnych województwa i z dotacji budżetu państwa, która wynosi 541 tys. zł, jest ona o połowę niższa od przyznanej w 1999 r. mimo, iż zakres wykonywania zadań przez samorząd województwa na rzecz administracji rządowej nie uległ zmniejszeniu. Na realizację inwestycji wydzielono w służbie zdrowia milion złotych mimo, iż nie jest to suma taka, o jaką

wnioskowano to jednak warta jest zauważenia z dwóch powodów: po pierwsze, że jest najwyższa, jaką przewidziano w budżecie na ten cel z dochodów własnych w ciągu ostatnich 4-ech lat, po drugie, że zapewnia przy odpowiednim montażu zrealizowanie wielu pilnych i ważnych zadań dla prawidłowego funkcjonowania jednostek służby zdrowia. Na opiekę społeczną przewidziano 1,8 % budżetu w ramach tego działu finansowana jest działalność Wojewódzkiego Urzędu Pracy ze środków pochodzących z dotacji budżetu państwa a z dochodów własnych działania, wynikające z programu wspierania pomocy społecznej i na rzecz wyrównywania poziomu życia mieszkańców województwa. Podstawowa część tych programów realizowana jest jednak przez gminy. Dotacja na utrzymanie WUP ulega co rocznemu obniżeniu i aktualnie jest niższa niż w roku 1999 o ponad 15 %. Dlatego, aby w pełni wywiązać się ze swoich zadań WUP musi bardzo racjonalnie gospodarować przyznanymi środkami w ciągu roku, natomiast środki przyznane na realizację programów wspierania zadań pomocy społecznej gwarantują utrzymanie dotychczasowego zakresu, gdyż realnie odzwierciedlają ten sam poziom, co w roku ubiegłym. Wydatki na administrację województwa Urząd Marszałkowski i Sejmik Województwa zaplanowano kierując się zadaniami, jakie te organa mają realizować oraz sytuację finansową budżetu. W ogólnej kwocie wydatków na administrację przewidziano 900 tys. zł na dodatkowe dofinansowanie Funduszu Poręczeń Kredytowych. Uchwalenie budżetu województwa jest ważnym wydarzeniem w życiu mieszkańców regionu. Informacje, jakie są w nim zawarte dotyczą wielu wiodących dziedzin życia gospodarczego i społecznego. Wskaźniki syntetyczne podobnie jak budżetu państwa charakteryzują zmiany regionu i stwierdzić należy, że nie spełniono jeszcze wszystkich oczekiwań ale na pewno jest budżetem, który wpływa na pobudzenie gospodarki regionu. Z tych powodów jest budżetem bardzo trudnym, gdyż stojąc na gruncie konsekwentnej realizacji przyjętych przez Wysoki Sejmik dokumentów programowych takich jak: strategia rozwoju województwa, programy operacyjne czy kontrakt wojewódzki powoduje, że rekomendowane Wysokiemu Sejmikowi przez Zarząd Województwa projekt budżetu nie jest zrównoważony. Planowany deficyt wyniesie ponad 15 mln. zł i w wymiarze realnym w historii województwa wystąpi po raz pierwszy. W poprzednich latach też był planowany deficyt ale wynikał z obowiązujących konstrukcji dochodów, których część pochodziła z rezerw budżetu państwa i zwiększały one dochody dopiero po ich uruchomieniu. Ta zasada zostanie utrzymana również i w przyszłym roku ale tylko w odniesieniu do jednostek kultury i dziedzictwa narodowego. W tym segmencie planowany deficyt może ulec zmniejszeniu ale dopiero w czerwcu przyszłego roku. Do innych informacji dla przedsiębiorców o budżecie województwa należy zaliczyć utrzymanie

wysokiego udziału ponad 18 % wydatku na inwestycje. Zabezpieczają one realizację przyjętych programów oraz poszerzają zakres realizacyjny w jednostkach służby zdrowia, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Utrzymane zostaje wysokie tempo realizacji inwestycji drogowych. Przewiduje się też dalsze dekapitalizowanie Funduszu Poręczeń Kredytowych. Poza tymi prorozwojowymi wskaźnikami budżetu na uwagę zasługuje również utrzymanie realnego wzrostu wydatków na realizację zadań w jednostkach kultury, kultury fizycznej, sportu oraz w opiece społecznej. Spadek nakładów notuje się w obszarach zleconych do realizacji samorządowi województwa przez władze rządowe oraz zadań własnych finansowanych z dotacji finansów państwa takich jak kolej regionalna, WUP, WOMP ale ze zjawiskiem tymi samorząd województwa ma do czynienia co roku. Pan Skarbnik podsumowując, wniósł w imieniu Zarządu o uchwalenie budżetu województwa na 2003 rok w wersji przedstawionej przez Zarząd Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński podziękował Panu Skarbnikowi za wystąpienie a następnie poprosił **Wiceprzewodniczącego Sejmiku Pana Kazimierza Pańtaka** o przedstawienie Uchwały Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze o przedłożonym projekcie uchwały budżetowej na rok 2003.

Zgodnie z treścią Uchwały Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 29.11.2002 r. postanowił zaopiniować pozytywnie przedłożony projekt uchwały budżetowej na rok 2003 Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Przedstawiona uchwała stanowi załącznik Nr 6.

Przewodniczący Sejmiku poprosił Przewodniczących Komisji problemowych o przedstawienie opinii i wniosków odnośnie projektu budżetu województwa na 2003 r.:

- **Budżetu i Finansów, radnego Pana Tadeusza Ardelli, wiceprzewodniczącego Komisji.**

Komisja przy jednym głosie wstrzymującym pozytywnie zaopiniowała przedłożony przez Zarząd Województwa projekt budżetu województwa lubuskiego na 2003 r. Jednocześnie Komisja wobec spadku nakładów w obszarze realizacji zleconych zadań rządowych oraz zadań własnych finansowych z dotacji budżetu państwa jak : kolej regionalna, WUP, ochrona zdrowia zobowiązuje Zarząd Województwa do podjęcia wzmożonych działań w celu pozyskiwania środków zewnętrznych niezbędnych do zabezpieczenia potrzeb tych działań. Ponadto wniósł uwagę, iż dotychczas Komisja Finansów pracowała w oparciu o

opinie pozostałych komisji a w bieżącym roku tych opinii nie otrzymała. Uważa, że nie powinno to mieć miejsca w przyszłości.

- **Gospodarki i Rozwoju Województwa, radnego Pana Stanisława Kierzkowskiego.**

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt budżetu województwa na 2003 r.

Ponadto poinformował wiceprzewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów radnego Pana Tadeusza Ardelli, że Komisja Gospodarki i Rozwoju Województwa przedstawiła swoją opinię o budżecie na 2003 r.

- **Kultury, Edukacji, Kultury Fizycznej, radnego Pana Stanisława Rzeźniczaka.**

Komisja jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt budżetu.

- **Rolnictwa i Ochrony Środowiska, radnego Pana Jana Świrepo.**

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt budżetu i wniosła następujące uwagi:

po pierwsze – w rozdziale melioracje wodne potrzeby są zdecydowanie większe niż przyznane na ten cel środki. Na utrzymanie bieżące potrzeba 35 mln. zł a w budżecie zapisano 4.200 tys. zł, na inwestycje potrzeba ok. 65 mln. zł a zapisano 1,5 mln. zł. Komisja stwierdziła, że co roku środki przeznaczane na melioracje maleją a te zapisane w budżecie województwa na 2003 r. są w porównaniu do 1999 r. o 41 % mniejsze,

po drugie – Komisja uważa, że realizacja pilnych robót w zakresie melioracji poprzez zatrudnianie bezrobotnych w poszczególnych powiatach jest bardzo wskazana i powinna być dalej kontynuowana,

po trzecie – Komisja wnioskuje o doprowadzenie w 2003 r. do spotkania Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska z Komisją Sejmową i Zarządem Województwa, na którym zostałyby poruszone wszystkie sprawy dotyczące melioracji w naszym województwie, aby rolnictwo dynamicznie się rozwijało.

- **Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych, radnego Pana Roberta Pawłowskiego.**

Komisja zapoznała się z projektem budżetu województwa na 2003 r. i głosami 6 „za” i 6 „przeciw” zaopiniowała pozytywnie projekt budżetu.

- **Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa, radnego Pana Mariana Eckerta.**

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt budżetu województwa na 2003 r. 5 –cioma głosami „za” i przy 1 głosie wstrzymującym się.

- **Rewizyjna, radnego Pana Jana Korola.**

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt budżetu województwa na 2003 r. – 4-ema głosami „za” i przy 1 głosie wstrzymującym się.

Opinie Komisji stanowią załącznik Nr 7.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poprosił o zabranie głosu przedstawicieli Klubów Radnych Sejmiku.

W imieniu **Klubu Radnych SLD głos zabrał Pan Kazimierz Pańtak**, który poinformował, że Sejmik po raz piąty podejmie decyzję jak organizowane będzie życie społeczne i wspomagana będzie gospodarka w naszym regionie w 2003 r. Budżet województwa jest tym dokumentem, który wysyła wiele sygnałów dla bardzo szerokiego kręgu zainteresowanych. Dla przedsiębiorców sygnałem pozytywnym będzie np. planowana stopa inwestycji, dla pracowników kultury poziom wydatków na realizację zadań statutowych i na ich rozwój, dla ochrony zdrowia poziom zaangażowania budżetu na dział społeczny, dla poprawy bezpieczeństwa na drogach oraz dla zainteresowania inwestorów poziom nakładów na infrastrukturę drogową, czy wreszcie z dziedziny spraw społecznych poziom nakładów na realizację zobowiązań państwa wobec obywateli. Trzeba mieć świadomość, że obowiązujący nadal system prawny usytuuje źródło dochodów województwa w powiązaniu z zadaniami, które nakładają się na wiele ograniczeń, które muszą być respektowane przy konstruowaniu budżetu na dany rok. Tymi ograniczeniami są tytuły dochodów, które już w momencie ich tworzenia mają swoje przeznaczenie. Członkowie Klubu Radnych z uznaniem odnoszą się do przedłożonego dokumentu, jakim jest projekt budżetu, który charakteryzuje się logiką i konsekwencją realizacji przyjętych priorytetów. Na uwagę zasługuje też otwartość budżetu oraz sięgnięcie po środki wspomagające przychody województwa w postaci kredytu w wysokości 15 mln. zł. Ten zabieg wprowadza spokój w samorządowych instytucjach wojewódzkich, które mogą realizować swoje statutowe zadania przy bezpieczeństwie finansowym. Utrzymanie wysokiego wskaźnika nakładów na infrastrukturę transportową i łącznościową zwiększa wiarygodność samorządu województwa wobec mieszkańców naszego regionu, że przyjęte programy są realizowane mimo trudnych sytuacji finansowej. Pociuszającym jest też fakt, że znaczna część zasilenia finansowego, pochodzącego ze

zwrotnego źródła finansowania przeznaczona została na inwestycje w służbie zdrowia, jednostkach kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Dzięki temu nie ograniczono wydatków na inwestycje drogowe, które zaliczane są do priorytetów strategii rozwoju województwa. Podkreślił, iż prawidłowo wyrażone zostały proporcje wydatków między poszczególnymi działaniami życia społecznego, co daje gwarancję, iż Zarząd Województwa będzie mógł skupić się na działaniach o charakterze strategicznym natomiast jednostki na wykonaniu zadań statutowych. Poza pozytywnymi elementami projektu budżetu dostrzec można pewne słabości, które wynikają w dużej mierze z niedostosowanego do zadań samorządu województwa prawa finansowego w szczególności. W imieniu Klubu Radnych SLD zwrócił się do parlamentarzystów, Sejmu RP, aby w 2003 r. zamknąć ostatecznie sprawy tworzenia aktów prawnych dotyczących dochodów jednostek samorządu terytorialnego, w tym również samorządu województwa a także, by rozstrzygnąć zasady finansowania zadań rządowych zleconych do realizacji jednostkom samorządowym. Bez tych rozstrzygnięć województwu trudno będzie wywiązać się z przypisanych ustawowo zadań. Oddzielnego wyraźnego zdefiniowania w przepisach prawa wymagają zasady realizacji zleconych zadań rządowych, zwłaszcza w tak ważnej dziedzinie, jaką jest ochrona mieszkańców regionu przed powodzią. Na tym odcinku zauważyć można duże zagrożenie. Jeżeli nie ulegną przewartościowaniu nakłady z budżetu państwa na odbudowę i utrzymanie urządzeń wodno-melioracyjnych. Mimo tych uwag Klub Radnych SLD ocenia pozytywnie projekt budżetu a szczególnie takie jego składniki jak: dalsze dekapitalizowanie Funduszu Poręczeń Kredytowych, utrzymanie wysokiego wskaźnika wydatków na inwestycje oraz zagwarantowanie środków na realizację pozostałych zadań województwa realnie na poziomie 2002 r. Z tych względów Klub Radnych SLD akceptuje projekt budżetu województwa na 2003 r. i będzie głosował za jego przyjęciem w wersji przedstawionej przez Zarząd Województwa Wysokiemu Sejmikowi.

W imieniu **Klubu Radnych POPiS** głos zabrała **Pani Elżbieta Płonka**, która stwierdziła, że Klub nie ma pozytywnej oceny odnośnie przedstawionego projektu budżetu województwa na 2003 r. Radni Klubu są zaniepokojeni sytuacją, jaka panuje w województwie. Jest to budżet stagnacji z tendencją do dalszego pogarszania się, budżet braku nadziei na lepsze jutro i poprawę wielu trudnych sytuacji w jakiej znajdują się mieszkańcy województwa. Brak w nim charakteru planowania i kreowania rozwoju. Jest to budżet redystrybucji środków centralnych, asekuracyjny i politycznie chroniący rząd. Słusznie podkreślił Pan Skarbnik, że jest to budżet trudny. Niebezpiecznie duży deficyt budżetowy, który może grozić poważnym

kryzysem finansów samorządu także wobec potencjalnie możliwego załamania się finansów państwa. Nie można nie zauważyć, że zakładany deficyt budżetowy sięga wielkości kosztów administracyjnych województwa. Istnieje zatem obawa o możliwość spłaty ewentualnego kredytu bankowego, zaciągniętego na pokrycie deficytu budżetowego. Widać wyraźnie brak własnej aktywności i odwagi Zarządu Województwa w planowaniu własnych dochodów w kolejnym roku funkcjonowania samorządu. Brak szczegółowej diagnozy i planów perspektywicznych pod te diagnozy nie daje temu budżetowi kreatywności. Szczegółowej ocenie podlega ochrona zdrowia. Samorząd województwa jako organ prowadzący i nadzorujący szpitale wojewódzkie i inne zakłady opieki zdrowotnej wykazuje niebezpieczną bierność w tym zakresie. I tak np. rok 2001 przyniósł 100 % środków planowanych na restrukturyzację wojewódzkiej ochrony zdrowia. Ich dystrybucja nie została w sposób powszechnie widoczny przeprowadzona i zaakceptowana. Rok 2002 przyniósł znikome środki a w roku 2003 nie przewiduje się środków rządowych. Samorząd województwa pomija to milczeniem i sam nie proponuje istotnych rozwiązań a poziom zakupu świadczeń medycznych przez ZOZ-y nie jest pewny. Nie widać wyraźnie w tym budżecie działań ze strony samorządu wojewódzkiego dla zrównoważonego rozwoju struktur województwa na obszarze całego województwa, w tym w sposób istotny we współpracy z wszystkimi powiatami. W tej sytuacji Klub Radnych POPiS mógłby negocjować uchwałę budżetową, jednak biorąc pod uwagę uzależnienie budżetu województwa od decyzji władz centralnych wstrzyma się od poparcia uchwały budżetowej.

W imieniu Klubu Radnych Samoobrona Pan Jan Tyblewski – podkreślił, iż członkowie Klubu są kłopotliwi jeśli chodzi o opiniowanie budżetu bo czasu na jego analizę nie było za dużo. Poparł opinię radnego Pana Tadeusza Ardelii, że Komisja Budżetu i Finansów powinna wypowiadać się o budżecie jako ostatnia mając do dyspozycji wszystkie opinie pozostałych komisji. Radni Klubu są przerażeni wielkością deficytu w budżecie. Radni nie mają dyscypliny i będą głosować według własnego sumienia.

W imieniu **Klubu Radny LPR Pan Stanisław Stojanowski – Han** – stwierdził, że członkowie Klubu zapoznali się z projektem budżetu województwa na 2003 r. i na posiedzeniach komisji zadawali szereg pytań Panu Skarbnikowi, na które otrzymali satysfakcjonujące ich odpowiedzi. Budżet na 2003 r. jest trudny ale jest w nim zawarta pewna logika i obraz całości jest pozytywny. Radni Klubu uważają, że budżet jest elastyczny i wszystkie zmiany w nim będą możliwe. Niepokojącym jest natomiast deficyt budżetowy,

który zdaniem radnych jest za duży. Klub Radnych LPR akceptuje projekt budżetu województwa na 2003 r. i będzie głosował za jego przyjęciem.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński otworzył dyskusję.

W dyskusji głos zabierali:

Radny Pan Jan Świrepo - budżet ze względu na swoją szczupłość środków jest mało rozwojowy, zarówno po stronie dochodów jak i wydatków jest zbilansowany. Nawet planowany deficyt 15 mln. zł ma swoje pokrycie przewidywane w dopływie środków, które mają nastąpić w I półroczu br. Należałoby jednak zwrócić uwagę, że nadal mały jest udział dochodów własnych. Na 123 mml. zł budżetu jest tylko 11 mln. zł dochodów własnych. Po stronie wydatków ponad 50 % to są wydatki komunikacyjne. Wydawałoby się, że ten dział ma wyjątkowe preferencje jednak dopłaty do biletów ulgowych kolejowych wynoszą ok. 15 mln. zł i autobusowych 15 mln. zł, na drogi publiczne jest prawie 47 mln. zł. Negatywnie ocenia się też co roczny spadek nakładów państwa na meliorację. W tym miejscu poparł inicjatywę Komisji Rolnej w sprawie odbycia spotkania samorządowców z parlamentarzystami, celem wyjaśnienia problemu. Mimo, iż budżet jest mało rozwojowy lecz otwarty i co roku do niego wpływają środki finansowe i z tego też względu będzie głosował za jego przyjęciem. **Radny Pan Cezary Symonowicz – przedłożony projekt budżetu województwa na 2003 rok jest mało rozwojowy ze względu na ograniczone środki finansowe. Negatywnym zjawiskiem jest obcięcie wydatków na inwestycje w wysokości 25 %. Pan radny uważa, że niektóre zjawiska można korygować w ciągu roku. Na dzisiaj brak danych o wysokości subwencji. Nie jest właściwym, że rząd stawia poszczególne regiony w takich układach.**

Radny Pan Ireneusz Ganczar – niepokojąco pozytywne są opinie o budżecie ze strony niektórych przedstawicieli opozycji radnych Sejmiku, gdyż rolą jej jest wykazywanie wszystkich słabych stron tego budżetu. Zdaniem radnego budżet ten jest powieleniem budżetu z poprzednich lat bo wystarcza w nim pieniędzy tylko na utrzymanie administracji wojewódzkiej a brak jest środków na kreowanie pewnych kierunków działania. W województwie lubuskim bezrobocie stale rośnie i tak w miesiącu listopadzie br. wzrosło o ponad 1000 osób natomiast wydatki na opiekę społeczną systematycznie maleją. Pan radny uważa, że filozofia tego budżetu jest błędna i nad tym trzeba by mocno się zastanowić. W przyszłym roku należałoby cały budżet przekonstruować, gdyż nie stać województwa na

rozdętą administrację bo z chwilą wejścia do UE województwo będzie musiało wchłonąć wiele funduszy strukturalnych i w budżecie muszą się znaleźć pieniądze na ten cel. Nie jest prawdopodobne, aby sytuacja budżetu centralnego nagle się zmieniła i żeby wpłynęły większe pieniądze. Pan radny uważa, że należy zmienić filozofię myślenia.

Radny Henryk Maciej Woźniak - zdaniem radnego nie jest aż dobrze, aby Pan Marszałek nie musiał się martwić, że nie ma opozycji. W toku dyskusji padło już szereg krytycznych słów. Pan radny uważa, że jest to budżet dużych napięć w sferze opieki społecznej, kultury i kultury instytucjonalnej. Przytoczył fakt, że osoba piastująca stanowisko dyrektora Muzeum w Gorzowie Wlkp. już podjęła zwolnienia pracowników ze względów finansowych. Przedłożony projekt budżetu zdaniem Pana radnego nie daje możliwości przetrwania w dotychczasowym kształcie, nie mówiąc już o rozwoju. Problemy, jakie się obserwuje w opiece społecznej szeroko rozumianej będą problemami często na granicy dramatu. W projekcie budżetu wyraźnie brakuje środków na programy opieki społecznej. Kultura instytucjonalna od dawna narzeka na brak wsparcia ze strony samorządu województwa czy różnych inicjatyw, działań i wydawnictw, nie widać wyraźnie, by sytuacja ta miała się zmienić. Mimo stosunkowo wysokiego kreatywnie udziału w wydatkach budżetu na drogi jest to wysoce niewystarczające. Wiadomo, że dopłaty do biletów pochłaniają ok. połowy sumy wydatków w dziale drogownictwa. Z tego wynika, że nie będzie środków na poprawę dróg. Również wydatki na meliorację i ochronę przeciwpowodziową ulegają stagnacji. Jest kilka inwestycji, które trwają po kilkanaście lat a do nich zaliczyć należy budowę przepompowni w Warnikach. Inwestycja nie może trwać kilkanaście lat a jeżeli tyle trwa to znaczy, że zagubiono jej sens nie tylko ekonomiczny ale i rzeczywisty. Martwi również stosunkowo wysoki poziom deficytu w kontekście przygotowania województwa do akcesji. Środki z funduszy europejskich będą dostępne pod warunkiem zapewnienia własnego udziału do konkretnych projektów i programów. Przy tak wysokim deficycie budżetowym trudno myśleć o wykreowaniu własnych środków na zapewnienie komponentu do projektów, na które będą zewnętrzne źródła finansowania. Ma nadzieję, że obecność na sesji parlamentarzystów i to z ław rządzących pozwoli dobrze zrozumieć troski i problemy związane z uchwaleniem budżetu województwa. Z całą pewnością analiza zapisów tego budżetu a przede wszystkim struktura jego dochodów prowadzi do przekonania, że decentralizacja naszego państwa uległa zatrzymaniu. Budżet województwa nie jest budżetem autorskim a wynika to ze struktury dochodów. Jest to raczej lubuski fragment budżetu państwa. Rok temu Sejmik Województwa podejmował uchwałę o konsolidacji szpitali lecz brakuje środków na realizację tego

programu. W budżecie województwa winny być zawarte konkretne zadania rzeczowe i konkretne wyzwania, by życie ludzi stało się łatwiejsze.

Przewodniczący Sejmiku – zapytał, czy będą jeszcze głosy w dyskusji?

O głos poprosił **Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak** – odnosząc się do wypowiedzi radnego Pana Ireneusza Ganczara potwierdził, iż zgadza się, że w przedstawionym projekcie budżetu za mało jest pieniędzy ale na jego wysokość województwo nie ma żadnego wpływu. Natomiast za to, jak te pieniądze są wykorzystywane Zarządowi Województwa należy się uznanie. W wystąpieniu Pana radnego była też krytyka rozrostu administracji. Pan Wiceprzewodniczący podkreślił, iż administracja to nie tylko Zarząd, urzędnicy ale wielu ludzi pracy, którzy są zatrudnieni w obsłudze dróg, urządzeń melioracyjnych i wielu pracowników fizycznych.

Pan Andrzej Bocheński, Marszałek Województwa Lubuskiego – ustosunkował się do wypowiedzi niektórych dyskutantów i stwierdził, że wypowiedź radnej Pani Elżbiety Płonki o budżecie nie różni się niczym od jej poprzedników partyjnych z poprzednich lat. Przeważnie wypowiadali się oni, że budżet jest pasywny, niewłaściwie przygotowany, że się nie inwestuje i że się chce zachować to, co jest dla Zarządu i urzędników dobre. Osoby, które są realistami i orientują się w jaki sposób opracowuje się budżet, jak się sprowadza pieniądze, jak dochodzą pieniądze pomocowe i co trzeba robić, żeby do tego budżetu pieniądze przyciągnąć. Radnych, którzy niepokoją się deficytem budżetowym poinformował, że środki np. na kulturę były przyznawane dla województwa na zasadzie wykonania z poprzedniego roku. Obecnie brakuje na ten cel około 7 mln. zł, które powodują deficyt w budżecie. W związku z tym samorząd będzie usilnie zabiegał, jak co roku o pieniądze z rezerwy, żeby część tych środków trafiła do kultury. Odpowiadając wiceprzewodniczącemu Sejmiku Panu Henrykowi Maciejowi Woźniakowi w sprawie Muzeum w Gorzowie Wlkp. wyjaśnił, iż Pani Gabriela Balcerzak, która objęła tę jednostkę po swoim poprzedniku zastała deficyt w wysokości 180 tys. zł. Obecnie Pani dyrektor będzie musiała przedłożyć takie rozwiązania, które spowodują wyeliminowanie tego długu. Z tej kwoty 80 tys. zł to wypłacenie zobowiązań dla pracowników Muzeum. Ma nadzieję, że Zarząd Województwa poradzi sobie z tymi problemami. Zazwyczaj jest tak, że osoba kierująca daną jednostką posiada określone uprawnienia, z których zwykle korzysta i jeżeli w określonym czasie nie zareaguje to dochodzi do takich fatalnych sytuacji. Uważa, że Pani dyrektor Muzeum w Gorzowie Wlkp.

znajdzie dla tej jednostki realne zatrudnienie i sytuacja się unormuje. Kończąc zwrócił się do radnych Sejmiku z gorącą prośbą o poparcie przedłożonego budżetu województwa na 2003 r.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński zaproponował, aby głos Pana Marszałka był głosem zamykającym dyskusję nad projektem budżetu na 2003 r.

O głos poprosił ponownie **Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Henryk Maciej Woźniak** – w związku z wypowiedzią Pana Marszałka Bocheńskiego na temat deficytu w Muzeum w Gorzowie Wlkp. uważa, że sprawa powinna być wyjaśniona przez Komisję Rewizyjną Sejmiku. Wiadomym jest, że w tej jednostce była przeprowadzona kontrola kompleksowa ze strony Urzędu Marszałkowskiego i wypadła ona pozytywnie. Pozytywna opinia była też przedstawiona w trakcie trwania Komisji Konkursowej w związku z wyborem na Dyrektora Muzeum w Gorzowie Wlkp., w której uczestniczył jako członek Komisji.

Przewodniczący Sejmiku – zapytał, czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos? Więcej zgłoszeń do dyskusji nie było.

W związku z powyższym **Przewodniczący Sejmiku** zamknął dyskusję a następnie poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie budżetu województwa na 2003 rok.

W wyniku głosowania **Sejmik podjął uchwałę Nr III/17/2002 – 23 radnych głosowało „za”, 7 wstrzymało się od głosu, głosów przeciwnych nie było.**

Podjęta uchwała stanowi zał. Nr 8.

Do punktu 6.

Podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu Szpitala Wojewódzkiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej im. Karola Marcinkiewicza w Zielonej Górze – druk nr 14.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poprosił o zabranie głosu w powyższej sprawie **Wicemarszałka Województwa Lubuskiego Pana Bogusława Andrzejczaka**, który poinformował, że dyrektor Szpitala Wojewódzkiego wystąpił do Zarządu Województwa o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w sprawie zmiany statutu w tejże jednostce. Rada Społeczna Szpitala zajmowała się propozycjami trzykrotnie i podjęła odpowiednie uchwały.

Zmiany w statucie dotyczą: włączenia Zakładu Diagnostyki Kardiologicznej w strukturę Oddziału Kardiologii ze względów organizacyjnych a także ekonomicznych, co w konsekwencji ma usprawnić funkcjonowanie oddziału, włączenia Biura Rejestru Usług Medycznych w strukturę Działu Analiz i Marketingu, włączenia stanowiska kasjera w strukturę Działu Finansowo-Księgowego, co podyktowane zostało względami organizacyjnymi oraz wyłączenia stanowiska rzecznika prasowego ze struktur Działu Organizacyjno-Prawnego. Bezpośrednia podległość dyrektorowi szpitala znacznie usprawni wykonywania obowiązków rzecznika.

W związku z powyższym Wicemarszałek zwrócił się do Wysokiego Sejmiku o podjęcie uchwały w przedstawionej sprawie.

Przewodniczący Sejmiku poprosił Przewodniczącego Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych, **Radnego Pana Roberta Pawłowskiego** o opinię do projektu uchwały.

Komisja pozytywnie zaopiniowała przedstawiony projekt uchwały.

Opinia stanowi zał. Nr 9.

Przewodniczący Sejmiku – otworzył w powyższej sprawie dyskusję. Radni nie wnieśli uwag do projektu uchwały.

Przewodniczący Sejmiku – poddał projekt uchwały pod głosowanie.

W wyniku głosowania **Sejmik podjął uchwałę Nr III/ 18 /2002 – jednogłośnie.**

Podjęta uchwała stanowi załącznik Nr 10.

Do punktu 7 i 9.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński zaproponował, aby **Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Pan Bogusław Andrzejczak** przedstawił dwa projekty uchwał w sprawach:

- **wyboru przedstawicieli do składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej pod nazwą „Obwód Lecznictwa Kolejowego” w Gorzowie Wlkp. – druk nr 15.**

- **wyboru przedstawicieli do składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego ZOZ „MEDKOL” w Zielonej Górze – druk nr 18.**

Radni wyrazili zgodę na przedstawioną propozycję.

Pan Wicemarszałek poinformował, że w związku z terminem wygaśnięcia kadencji dotychczasowej Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego ZOZ pn. „Obwód Lecznictwa Kolejowego” w Gorzowie Wlkp., zachodzi konieczność powołania nowej Rady Społecznej w liczbie 4 osób. Proponowane osoby to Panowie: Mieczysław Kędziński, Zdzisław Mania, Jan Nowak i Roman Stańczak. Proponowane osoby wyraziły zgodę na kandydowanie.

Ponadto w związku z terminem wygaśnięcia kadencji dotychczasowej Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego „MEDKOL” w Zielonej Górze, zaszła konieczność powołania nowej Rady Społecznej. Proponowane osoby do Rady Społecznej to: Pan Zenon Henicz, Pani Lucyna Leszczyńska i Pan Zbigniew Nowacki. Przedstawione osoby wyraziły zgodę na kandydowani

Pan Wicemarszałek zwrócił się do Wysokiego Sejmiku o podjęcie uchwał w powyższych sprawach.

Opinie Komisji do projektów uchwał przedstawił Pan Robert Pawłowski, Przewodniczący Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych.

Komisja pozytywnie zaopiniowała przedstawione wyżej projekty uchwał. Opinie stanowią załącznik Nr 11.

Przewodniczący Sejmiku – otworzył dyskusję. Radni nie wnieśli uwag do projektów uchwał.

Przewodniczący Sejmiku – poddał kolejno pod głosowanie projekt uchwały – druk nr 15 i 18.

W wyniku głosowania **Sejmik podjął uchwałę Nr III/19/2002** w sprawie wyboru przedstawicieli do składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego ZOZ pod nazwą „Obwód Lecznictwa Kolejowego” w Gorzowie Wlkp. – jednogłośnie i **kolejną uchwałę Nr III/20/2002** w sprawie wyboru przedstawicieli do składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego ZOZ „MEDKOL” w Zielonej Górze – jednogłośnie.

Podjęte uchwały stanowią załączniki Nr 12 i 13.

Do punktu 8.

Informacja Zarządu Województwa o podejmowanych działaniach w celu niedopuszczenia do planowanych przez PKP zawiesznień kolejowych przewozów regionalnych.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poprosił o zabranie głosu w tym temacie **Pana Edwarda Fedkę Wicemarszałka Województwa Lubuskiego**, który podkreślił ważność tematu z uwagi na jego społeczny charakter. Poinformował, że zgodnie z ustawą o transporcie kolejowym z roku 1997 roku Samorządowi Województwa powierzono zadania dotyczące organizowania i dotowania regionalnych przewozów kolejowych. Przypomniał, że temat był omawiany na sesjach Sejmiku w roku 2002, gdzie Zarząd relacjonował temat i przedstawiał swoje stanowisko. Temat ten wrócił na poprzedniej sesji Sejmiku obecnej kadencji – z propozycją przedstawienia konkretnych informacji, jakie działania podejmował Zarząd Województwa a także jakie formułował wnioski i czynił zabiegi aby nie dopuścić do likwidacji bądź zawiesznień regionalnych połączeń ale spowodować aby była możliwość ich przywrócenia bądź zaproponować alternatywne rozwiązanie.

Pan Marszałek przedstawił dodatkowe informacje do przesłanej wcześniej radnym szczegółowej Informacji w tym zakresie, mówiąc o zmniejszeniu ilości środków w budżecie państwa na dofinansowanie przewozów regionalnych. Pan Marszałek poinformował, iż na sesji Sejmiku w czerwcu 2002 roku rozpatrywany był temat dotyczący roli kolei w zaspakajaniu potrzeb transportowych mieszkańców i gospodarki naszego województwa, gdzie prezentowane były szczegółowe układy połączeń regionalnych z informacją o przewidywanych zawieszeniach linii i przewidywanych do zawieszenia. Poinformował także o zajętych przez ówczesny Sejmik Stanowisku a następnie o zawieszeniu przewozów na odcinkach linii : Żagań – granica województwa dolnośląskiego, Zbąszynek – Gorzów, Żary – granica województwa dolnośląskiego, Czerwieńsk – Gubin pomimo negatywnego Stanowiska Zarządu. Pan Marszałek poinformował o podjętych w tym zakresie działaniach Zarządu podkreślając fakt, iż Zarząd wywiązał się w 100 % z dopłat do regionalnych przewozów pasażerskich. Jednocześnie jest zdania, że należy stworzyć alternatywne rozwiązania do obecnie funkcjonujących przewozów pasażerskich z uwagi na fakt, iż obecne dofinansowania i tak nie poprawiają ani stanu taboru kolejowego, ani jakości usług, ani standardu przewozów. Na zakończenie swojej wypowiedzi, zwrócił uwagę na fakt wystąpienia Dyrektora Lubuskiego Zakładu Przewozów Regionalnych „PKP Przewozy Regionalne” spółka z o.o. Pani Czesławy Bieruty do Pana Ministra Mieczysława Muszyńskiego w sprawie ustaleń z Rzepina.

Szczegółowa Informacja przedstawiona radnym stanowi załącznik nr 14 do niniejszego protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Pan Kazimierz Pańtak poprosił o opinię **Przewodniczącego Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Pana Stanisława Kierzkowskiego**, który poinformował o dwóch posiedzeniach Komisji Sejmiku w tym temacie a następnie zgłosił projekt Stanowiska w powyższej sprawie, zgodnie z załącznikiem nr 15 do protokołu, który otrzymali wszyscy radni.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak zapytał, czy radni w tej sprawie chcą zabrać głos?

Wiceprzewodniczący Sejmiku radny Pan Henryk Maciej Woźniak podziękował za wyczerpującą informację ale dodał, że jest to bardzo smutna informacja, świadcząca o wielu sprawach źle idących. Zdaniem Pana Wiceprzewodniczącego Sejmiku dobrze się stanie jeśli Pani Dyrektor odniesie się do przedłożonej informacji. Poprosił o informacje w zakresie opłacalności poszczególnych linii. Zaznaczył, że zgodnie z jego interpelacją, która była przyczyną omawianego punktu porządku obrad sesji Sejmiku, zwracał uwagę na brak racjonalności działania decydentów kolejowych w podejmowanych przez nich decyzjach. Przypomniął, że jeśli pociągami dojeżdża głównie młodzież szkolna, to trudno oczekiwać, że będzie dojeżdżała ona po godzinie 8.00

Zdaniem Pana radnego w Informacji Zarządu Województwa zabrakło takiej analizy w zakresie rozkładu jazdy dla korzystających pasażerów. Pan radny uważa, że powinien on uwzględniać optymalne wykorzystanie infrastruktury i bazy środków transportu aby na nim zarabiać.

Radny Pan Tadeusz Ardelli zauważył, że na sali nie ma posłów, do których chciałby skierować wiele pytań i którzy w ustawie budżetowej przewidzieli zmniejszenie środków na ten cel, szczególnie dla naszego województwa. W związku z wypowiedzią **Pana Marszałka Edwarda Fedki**, iż nie jest przestrzegana ustawa o restrukturyzacji kolei, która przewiduje dofinansowanie na przewozy pasażerskie - parlamentarzyści powinni się zainteresować przyczyną nie przestrzegania ustawy. Pan radny dodał, że pociągi, którymi jeżdżą posłowie nie zostaną zlikwidowane. Zlikwidowane będą te linie, którymi młodzież dojeżdża do szkół a ludzie do pracy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak poinformował, iż do Sejmiku z interwencją zwróciło się z podpisami ok. 140 mieszkańców Jankowy Żagańskiej, którzy nie mają oprócz kolejowego – innego połączenia.

Zwrócono się do centrali dyrekcji „Przewozy Regionalne” o zajęcie stanowiska w tej sprawie – gdzie około 380 osób nie ma czym dojeżdżać. Odpowiedź dotyczyła braku zainteresowania się przewozami tych pasażerów z uwagi na małą opłacalność. Pan Wiceprzewodniczący Sejmiku zaapelował aby pomóc w rozwiązaniu problemu mieszkańców tej miejscowości. Odnośnie opłacalności, podał przykłady różnych rozwiązań tych samych problemów.

Pani Czesława Bieruta Dyrektor Lubuskiego Zakładu Przewozów Regionalnych „PKP Przewozy Regionalne” spółka z o. o. stwierdziła, iż „ Informacja” przedłożona przez Wicemarszałka Województwa Pana **Edwarda Fedkę** była dosyć wnikliwa, niemniej zawierała mnóstwo stwierdzeń ogólnego typu. Każdy podróżny odnosi własne wrażenie. Zaistniała sytuacja nie jest winą samego przedsiębiorstwa. Ważnym elementem w każdej działalności są środki finansowe i niestety ich brak ogranicza działania. Wyjaśniła, że w roku bieżącym Przewozy Regionalne PKP otrzymały o połowę mniejsze środki jak w roku ubiegłym. Przyjęto zasadę, że można działać w obrębie posiadanych środków . Z uwagi na brak środków finansowych są ograniczenia a koszty zależne od Spółki, którą prezentuje zostały - znacznie ograniczone. Od 1990 roku koszty zmalały około 30 % a pozostałe koszty bardzo duże, to koszty firm, z których korzysta Spółka PKP Przewozy Regionalne. Pani dyrektor zaznaczyła, że w zakresie ponoszonych kosztów ogółem – to 30 % stanowią koszty infrastruktury zatwierdzone stawką Ministra Infrastruktury. Obecnie stawka ta wynosi ponad 7 złotych za pociąg za 1 km. Ponad 27 % ogólnie ponoszonych kosztów – to koszty lokomotyw. Pani dyrektor potwierdziła, iż koszty eksploatacyjne lekkich pojazdów szynowych są mniejsze i obecna stawka dostępu do infrastruktury jest bardzo korzystna – wynosi nieco więcej jak 1 złoty. Pani dyrektor udzieliła również wyjaśnień w zakresie przekazanych informacji do Ministra odnośnie linii zawieszonych i aktualnych działań, które można było zrobić - niemniej decyzją Prezesa Zarządu PKP Zakład może prowadzić tylko ruch w ramach posiadanych środków. Środki te w roku bieżącym są tylko w dyspozycji Samorządu i wynoszą ok. 12 milionów złotych. Za te jedynie środki, Przewozy Regionalne prowadzą pełny ruch regionalny. Pani dyrektor poinformowała, że Prezes Zarządu PKP przyrzekł na spotkaniu w Rzepinie, iż będzie się starał aby prowadzić ruch na tych pociągach, których pokrycie kosztów wpływami będzie w granicach 50 % wychodząc z założenia, że musi być zachowany tzw. ciąg komunikacyjny.

W zakresie zarzutu, iż przewozy ustawiane są pod kolejarzy, Pani dyrektor wyjaśniła, że w wielu przypadkach może zdarzyć się, że w pociągu jest duża ilość kolejarzy ale wynika to z faktu, iż do takich działań zmusza bezrobocie. Zostało zlikwidowanych bardzo wiele jednostek kolejowych a pracownicy w obecnej chwili podlegają przemieszczaniu.

Zaznaczyła, że pracownicy PKP także dopłacają do biletów kolejowych. Pani dyrektor przedstawiła także argumenty, które nie pozwalają zadowolić wszystkich interesów społecznych – bardzo różnych w zakresie rozkładów jazdy.

W sprawie dotyczącej Jankowy Żagańskiej wyjaśniła, że została przyjęta zasada wyliczania od roku 2000 tzw. poziomu pokrycia kosztów – wpływami i ustalania pułapu rentowności danej linii. Co do korzyści w tym przedmiocie, zdania są podzielone. Na rok 2000 przyjęta była zasada ustalania rentowności odcinka. Do października tego roku kursowały tam cztery pary pociągów. W praktyce, sugestia przedstawiona przez Pana Kazimierza Pańtaka jest logiczna bo dotyczy około 300 osób pozostawionych na odcinku Żary – Węgliniec a nielogiczne jest zawieszanie całego ruchu. Urząd Marszałkowski proponował uruchomienie jednej pary pociągów na tym odcinku, co nie będzie oznaczało, że korzystających 300 osób przemieści się na powstałą jedną parę pociągów. Można wyjaśnić, iż matematycznie wszystko się zgadza, że w ciągu doby jeździ 300 osób ale przy czterech parach pociągów i każdy wybiera godzinę w której chce korzystać z przejazdu niemniej jeśli w tym układzie będzie tylko jedna para pociągów to będzie możliwy do załatwienia interes tylko jednej grupy społecznej a nie będzie możliwe do załatwienia - interesu wszystkich. Wyjaśniła, iż Zarząd Województwa przyjął zasadę, że likwidowane są całe linie, nie pociągi by zejść maksymalnie z kosztów, które były ponoszone. Poinformowała o działaniach i propozycji Urzędu Marszałkowskiego w tym przedmiocie, co jednak nie było spójne z działaniem województwa dolnośląskiego.

Radny Pan Henryk Maciej Woźniak uważa, że jego zdaniem w przewozach regionalnych jest bardzo źle a najgorzej jest tam, gdzie jest najwięcej udziałów bądź całkowity udział Skarbu Państwa w biznesie. Podając takie przykłady uważa, iż wprawdzie nie da się pogodzić interesów wszystkich ale można policzyć opłacalność linii i przy doświadczeniu można pogodzić wiele interesów. Wypadło wiele pociągów z Gorzowa ale wszyscy wiedzą, że interesy Gorzowa są podporządkowane interesom Szczecina. Zdaniem Pana radnego można sprawdzić ilość potrzebnych połączeń i podjąć racjonalne i ekonomiczne decyzje. Uważa, że w informacji, którą przedstawił Marszałek Województwa brakuje analizy ekonomicznej niemniej miała ona inny charakter i przedstawiała zabiegi województwa o utrzymanie przewozów – natomiast ze strony spółki, która zajmuje się biznesem kolejowym powinno być tego typu opracowanie. Oczekuje, że Zarząd Województwa wyegzekwuje analizę ekonomiczną tych linii, które zostały zawieszane. Nie ma tego w Stanowisku – można niemniej uzupełnić go o ten zapis ale niekoniecznie.

Pan Henryk Maciej Woźniak Wiceprzewodniczący Sejmiku, po wyjaśnieniach Pani dyrektor, że linie powyżej 50 % ujemnej rentowności można eksploatować uważa że linie te przy odpowiednim rozkładzie jazdy mogą zapracować na te o ujemnej rentowności.

Pan Edward Fedko Wicemarszałek Województwa uważa, że Pani dyrektor potwierdziła to, o czym mówił Zarząd Województwa gdyż jeśli wynajem lokomotyw i opłaty za infrastrukturę stanowią 60 % kosztów, to należy się zastanowić, czy przekazywane środki nie są wyrzucane w błoto gdyż jeśli by za dotacje, którą przekazuje Urząd Marszałkowski – w wysokości ponad 13 mln złotych rocznie - zakupiono cztery autobusy szynowe zmniejszając bądź niwelując koszty związane z wynajmem lokomotyw i zmniejszając pięciokrotnie koszty opłaty za infrastrukturę, to okazało by się, że na likwidowanych liniach kolejowych mogłoby kursować nie 6 par ale 8 par pociągów i nikt nie musiałby do nich dopłacać. Zazaczył, że autobusy szynowe mają to do siebie, że są mobilnym środkiem transportu, powinny kursować na krótkich odcinkach i częstotliwość ich powinna być zdecydowanie większa. Nie byłoby dylematu z dowozem jednym pociągiem młodzieży do szkół, pracowników do pracy i innych osób gdyż można by było uruchomić dwa pociągi, którymi wszyscy zdążyliby na czas dojechać. Pan Marszałek uważa, że nad takim sposobem myślenia należy się zastanowić aby zamiast ociążalej struktury - wprowadzić mobilne środki transportu, które zdecydowanie usprawniłyby połączenia regionalne.

Stwierdził, że należy szybko się zastanowić aby nie zamykać się w granicach regionu w zakresie przewozów regionalnych. Pan Marszałek uważa, że należałoby opracować projekt, który miałby charakter ponad regionalny i był związany ze środkami strukturalnymi. Uzasadził powyższe zwracając uwagę również na powstanie nowych miejsc pracy.

Po wypowiedzi Pana Marszałka, **Pan Kazimierz Pańtak Wiceprzewodniczący Sejmiku** przypomniał o projekcie Stanowiska, zwracając uwagę na konieczność dopisania jako adresata Stanowiska – dodatkowo w punkcie 7 - Wojewodę Lubuskiego.

Zapytał radnych, czy są uwagi do tekstu zaproponowanego Stanowiska w sprawie funkcjonowania w 2003 roku regionalnych kolejowych przewozów pasażerskich.

Radni nie zgłosili uwag. Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Pan Kazimierz Pańtak zapytał, kto jest za tym aby przyjąć Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego ?, kto się wstrzymał ?, kto jest przeciwny ?

Po głosowaniu stwierdził, że **Sejmik Województwa Lubuskiego przyjął Stanowisko jednomyślnie.**

Podjęte Stanowisko stanowi załącznik nr 15 do niniejszego protokołu.

Do punktu 10.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian budżetu województwa lubuskiego na 2002 rok.

Przewodniczący obradom **Pan Zbigniew Faliński** poprosił o zabranie głosu **Skarbnika Województwa.**

Pan Jan Suchowacki Skarbnik Województwa Lubuskiego przedstawił uzasadnienie do powyższego projektu uchwały, zgodnie z drukiem nr 19 – III wersja, który stanowi załącznik nr 16 do niniejszego protokołu wnosząc w imieniu Zarządu Województwa o podjęcie uchwały.

Przewodniczący Sejmiku poprosił **Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów** o przedstawienie opinii Komisji.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Pan Tadeusz Ardelli przedstawił pozytywną opinię do projektów uchwały w proponowanych wersjach I, II i III.

W dyskusji do powyższego punktu porządku obrad sesji głos zabrał **radny Pan Stanisław Stolarczyk**, który poprosił o wyjaśnienia w zakresie ilości zmian do budżetu roku 2002.

Skarbnik Województwa Pan Jan Suchowacki wyjaśnił przyczyny zmian, które dotyczą zwiększenia przychodów do budżetu a także jego wydatków. Poinformował, że w sumie w ciągu roku budżetowego było 18 zmian statutowych do budżetu województwa. Więcej - w zakresie przesunięć pomiędzy paragrafami.

Radni nie zgłosili więcej uwag.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poddał pod głosowanie projekt uchwały zgodnie z drukiem nr 19 – III wersja. Zapytał, kto jest za podjęciem uchwały ?

Z uwagi na fakt, iż wszyscy radni głosowali „za” – **Przewodniczący Sejmiku stwierdził, że Uchwała w sprawie dokonania zmian budżetu województwa została podjęta . Wszyscy obecni radni głosowali za jej podjęciem.**

Projekt uchwały i podjęta uchwała stanowią załącznik nr 16 do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Sejmiku serdecznie powitał przybyłą w tym czasie na obrady sesji, **Panią Jolantę Fedak Wicewojewodę Lubuskiego** a następnie zaproponował kontynuowanie obrad.

Do punktu 11.

Podjęcie uchwały w sprawie dofinansowania projektu celowego Lubuska Regionalna Strategia Innowacji.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poprosił o zabranie głosu **Pana Edwarda Fedkę Wicemarszałka Województwa**, który przedstawił uzasadnienie do powyższego projektu uchwały – jak w druku nr 20 a, zgodnie z załącznikiem nr 17 do niniejszego protokołu wnosząc w imieniu Zarządu Województwa o podjęcie powyższej uchwały.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poprosił Przewodniczącego Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa o przedłożenie opinii.

Przewodniczący Komisji Pan Stanisław Kierzkowski poinformował o pozytywnej opinii oraz wniosku Komisji o bieżącą informację o postępach w realizacji zadania.

W dyskusji do powyższego tematu głos zabrał radny **Pan Tadeusz Ardelli, Wiceprzewodniczący Komisji**, który w imieniu Komisji Budżetu i Finansów poinformował o pozytywnej opinii Komisji do projektu powyższej uchwały.

Pan radny poprosił o wyjaśnienia w zakresie wymienionych instytucji, które będą realizować zadania.

Pan Edward Fedko Wicemarszałek Województwa wyjaśnił, że są to instytucje, które zostały wskazane przez KBN, który w większości dofinansowuje ten projekt i wskazuje na rodzaj współpracy danych instytucji a są to jednostki naukowo badawcze wskazane przez KBN.

Radny Pan Stanisław Stojanowski Han odnośnie zapisu dotyczącego „zbadań sytuacji firm potencjału innowacyjnego pod przewodnictwem międzynarodowych ekspertów” poprosił o wyjaśnienie, czy będą to firmy wybrane, czy zgłaszające się.

Pan Edward Fedko Wicemarszałek Województwa wyjaśnił, że nie ma możliwości wykonania audytu na bazie wszystkich firm, gdyż na terenie województwa zarejestrowanych ich jest 98 tysięcy. Będzie pewna selekcja, która powinna być wyłoniona przez grupy badawcze a będzie dotyczyć również pewnych sektorów i firm w sektorach w różnych branżach. Zdaniem Pana Marszałka na pewno reprezentatywna grupa firm zostanie wyłoniona. Uważa, że KBN ma doświadczenie w tym zakresie a Urząd Marszałkowski uczyć się będzie wykorzystywał ich doświadczenie.

Radny Pan Cezary Symonowicz zainteresowany jest systemem dofinansowania. Pyta czy będzie on zamknięty, czy otwarty ?

Pan Edward Fedko Wicemarszałek Województwa wyjaśnił, że prace przewidziane są na lata 2002 – 2004 i będą przewidziane kosztowo. KBN przewiduje dofinansowanie na poziomie 250 tysięcy złotych. W załączniku do uchwały precyzyjnie określono zasady.

Radny Pan Jan Winiarz zapytał, czy przedstawiona lista instytucji jest ostateczną.

Pan Edward Fedko Wicemarszałek Województwa wyjaśnił, że lista może ulec zmianie.

Radny Pan Jan Winiarz poprosił także o wyjaśnienia dotyczące finansowania programu w związku z wypowiedzią na Komisji Skarbnika Województwa, który informował, że program będzie finansowany poza budżetem samorządu województwa.

Wicemarszałek Województwa Pan Edward Fedko wyjaśnił, iż w załącznikach do projektu uchwały wyraźnie zapisano, że wszystko będzie finansowane z budżetu z tym, że do budżetu KBN przekaże kwotę 250 tysięcy złotych. Pozostałe środki będą gwarantowane w budżecie w roku 2003 i 2004.

Inni radni nie wnosili uwag.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński zaproponował przegłosować projekt uchwały, jak w załączniku nr do niniejszego protokołu.

Zapytał, kto jest za podjęciem uchwały w sprawie dofinansowania projektu celowego Lubuska Regionalna Strategia Innowacji?, kto jest przeciw?, kto się wstrzymał?

Nastąpiło głosowanie po którym **stwierdził, że wszyscy radni głosowali „za” podjęciem uchwały. Uchwała została podjęta** i stanowi załącznik nr 17 do niniejszego protokołu.

Do punktu 12.

Podjęcie uchwały w sprawie wynagrodzenia Marszałka Województwa Lubuskiego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak przedstawił propozycję, jak w załączniku nr 18 do niniejszego protokołu zwracając uwagę na fakt, iż wynagrodzenie Pana Marszałka nie uległo zmianie.

Radny Pan Tadeusz Ardelli prosi o określenie globalnej wysokości kwoty wynagrodzenia. Jako **Wiceprzewodniczący Komisji Budżetu i Finansów** poinformował o pozytywnym zaopiniowaniu przez Komisję omawianego projektu uchwały.

Skarbnik Województwa Pan Jan Suchowacki poinformował, że kwota dotyczy sumy w wysokości 10 tysięcy 800 złotych brutto.

Radni nie mieli więcej uwag.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poddał głosowaniu projekt uchwały w sprawie wynagrodzenia Marszałka Województwa Lubuskiego. Zapytał, kto jest za przyjęciem uchwały?, kto jest przeciw?, kto się wstrzymał ?

Nastąpiło głosowanie, po którym **Przewodniczący Sejmiku stwierdził, że przy 2 głosach „wstrzymujących się” uchwała została podjęta .**

Uchwała powyższa stanowi załącznik nr 18 do protokołu.

Do punktu 13.

Podjęcie uchwały w sprawie uzupełnienia składów osobowych komisji doraźnych Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Sejmiku przedstawił uzasadnienie do przedstawionego jak w druku nr 16 projektu uchwały, który stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Radni nie mieli uwag do powyższego projektu uchwały.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński przystąpił do przegłosowania uchwały. Zapytał, kto jest za przyjęciem uchwały, jak w druku nr 16 ? Wszyscy radni głosowali „za” podjęciem uchwały.

Przewodniczący Sejmiku stwierdził, że uchwała Sejmiku w sprawie uzupełnienia składów osobowych komisji doraźnych Sejmiku została podjęta.

Podjęta uchwała stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Do punktu 14.

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego na temat bieżących działań Zarządu i Urzędu Marszałkowskiego.

Przewodniczący Sejmiku zapytał, czy są uwagi do przedłożonej na piśmie Informacji?

Radny **Pan Tadeusz Ardelli** i radna **Pani Elżbieta Płonka** stwierdzili, że Informacji nie otrzymali.

Przewodniczący Sejmiku przeprosił radnych za zaistniałą sytuację, która zostanie wyjaśniona.

Inni radni nie mieli uwag.

Przewodniczący Sejmiku stwierdził, że Informacja została przyjęta. Przyjęta Informacja stanowi załącznik nr 20 do niniejszego protokołu.

Radna **Pani Elżbieta Płonka** przeprosiła za mylną informację. Stwierdziła, że Informacja o pracy Zarządu została jednak radnym dostarczona.

Do punktu 15.

Odpowiedzi na interpelacje i zapytania.

Pan Andrzej Bocheński Marszałek Województwa stwierdził, iż z uwagą wysłuchał wystąpienia radnego **Pana Stanisława Stojanowskiego – Hana** w sprawie nie wywieszenia flagi narodowej na budynku Urzędu i wyjaśnił, że prawdą jest, iż jest ona wywieszana rzadko niemniej nie jest to związane ani z oszczędnościami ani niechęcią do symboli narodowych. Zapewnił Pana radnego, że Urząd Marszałkowski stosuje się do ustaw, do których podjęcia zobowiązała wszystkich Konstytucja. Zacytował art. 5 punkt 2 oraz § 7 ustawy - w zakresie zmian dotyczących godła, barw, hymnu i okoliczności wywieszania flagi państwowej.

Radny Pan Jan Tyblewski przypomniał, iż w latach przedwojennych – flaga państwowa wisiała na budynku wtedy, kiedy starosta był obecny w Urzędzie, gdy wyjechał flagę opuszczano. Pan radny sugeruje rozważyć taki wariant.

Pan Andrzej Bocheński Marszałek Województwa stwierdził, że może zastosować wywieszanie jedynie flagi województwa ale tylko wtedy gdy radni podejmą taką decyzję.

Radny Pan Stanisław Stojanowski - Han w odniesieniu do treści swojej interpelacji stwierdził, że flaga państwowa zdjęta została w grudniu roku 2001 roku i do tej pory nie pojawiła się na budynku Urzędu Marszałkowskiego ani podczas świąt państwowych ani podczas rocznic państwowych.

Pan Bogusław Andrzejczak Wicemarszałek Województwa Lubuskiego przedstawił wyjaśnienia do interpelacji radnych **Pana Jana Świrepo** i **Henryka Macieja Woźniaka** w zakresie organizacji służby zdrowia, szczególnie w lecznictwie zamkniętym i w odniesieniu do placówek, dla których organem założycielskim jest Sejmik Województwa Lubuskiego. Szczegółowa wypowiedź Pana Marszałka, jak w załączniku nr 21 do niniejszego protokołu.

Pan Edward Fedko Wicemarszałek Województwa Lubuskiego poinformował, że szczegółowa odpowiedź na interpelacje zostanie przekazana na piśmie radnym Panom **Cezaremu Symonowiczowi**, **Janowi Winiarzowi**, **Stanisławowi Stojanowskiemu – Hanowi**, **Stanisławowi Stolarczykowi**. Zaznaczył, że pobór wody nie jest nowym tematem. Urząd Marszałkowski jest w posiadaniu dokumentów, które dotarły za pośrednictwem gdyż bezpośrednio odpowiedzialnym jest minister środowiska i wojewoda lubuski oraz

dolnośląski. Poinformował, że Urząd Marszałka wystąpił z pismem do Wojewody Lubuskiego w tej sprawie gdyż temat był już przedmiotem interpelacji radnych. Kopia dokumentów zostanie przekazana radnym interpelującym.

Odnosnie interpelacji **Pana Cezarego Symonowicza** w sprawie złej jakości robót drogowych uważa, że koleiny dotyczą głównie dróg krajowych. Poinformował, że został przygotowany „Raport o stanie dróg w naszym województwie”, gdzie ok. 70 % dróg wojewódzkich dwa lata temu nadawało się do kapitalnego remontu. Wyliczono wówczas, że koszty na odbudowę tych dróg wówczas wynosiły 540 milionów złotych podczas gdy środki roczne w budżecie województwa na utrzymanie instytucji, remontów bieżących, bieżącego utrzymania i odbudowy dróg - wynoszą ok. 45 milionów złotych stąd uważa za poważną skalę problemu.. Poinformował, iż klasyfikacja jest następująca: w Unii Europejskiej obowiązują normy wytrzymałościowe na poziomie 115 kiloniutonów. Obecnie każda droga nowa, budowana w kraju musi spełniać takie standardy – spełnia je droga Zasieki – Forst. Szczegółowa odpowiedź zostanie udzielona przez Zarząd Dróg Wojewódzkich. Dodał, że drogi są budowane na podstawie wcześniej przygotowanej dokumentacji. W każdym przypadku odpowiedzialnym za jakość świadczonej usługi jest inspektor nadzoru.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poinformował, że odpowie także na skierowane do niego zapytanie radnego a szczegółowe odpowiedzi na wszystkie pozostałe interpelacje i zapytania będą udzielone na piśmie.

Do punktu 16.

Przyjęcie protokołów z I i II sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Sejmiku przypomniał, że protokoły były wyłożone do wglądu radnym podczas obrad sesji a następnie zapytał, czy radni mają uwagi do przedłożonych protokołów? Radni nie mieli uwag.

Przewodniczący Sejmiku zaproponował przegłosowanie oddzielne obu dokumentów.

Zapytał, kto jest za przyjęciem protokołu z obrad I sesji Sejmiku? **Wszyscy radni głosowali „za”**.

Następnie zapytał, kto jest za przyjęciem protokołu z obrad II sesji Sejmiku? **Wszyscy radni głosowali „za”**.

Przewodniczący Sejmiku stwierdził, że oba protokoły zostały przyjęte jednogłośnie.

Do punktu 17.

Sprawy różne.

Radni nie zgłosili żadnych spraw.

Przewodniczący Sejmiku nawiązał do zapytania w sprawie pomocy dla „Zastalu” i wyjaśnił, iż problem „Zastalu” jest bolesnym dla wszystkich. Przewodniczący był jednym z wielu adresatów listu niemniej możliwości jako Przewodniczącego Sejmiku są w tym zakresie bardzo ograniczone. Problem był omawiany i dyskutowany razem z Zarządem Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński zamknął obrady III zwyczajnej sesji Sejmiku w części roboczej, dziękując wszystkim za udział i poprosił na II część uroczystą sesji z udziałem księdza biskupa Adama Dyczkowskiego.

Powitał w imieniu wszystkich Jego Ekselencję ks. Bp. dr Adama Dyczkowskiego Ordynariusza Diecezji Zielonogórsko – Gorzowskiej a Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Henryk Maciej Woźniak dokonał wprowadzenia do uroczystej części posiedzenia, jak w załączniku nr 22 do protokołu.

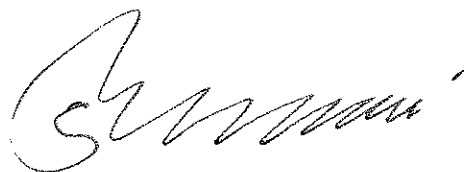
Nastąpiło wspólne śpiewanie kolęd oraz składanie życzeń z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku.

Protokolowały:

Helena Matuszyk .....

Krystyna Kaczmarowska-Oporowska

PRZEWODNICZACY SEJMIKU

Zbigniew Faliński